

Resultater fra ny forskningsrapport:

Medisinsk uforklarte symptomer minsket etter fjerning av amalgamfyllinger

Pasienter med medisinsk uforklarte symptomer, som de selv tilskrev sine amalgamfyllinger, rapporterte lavere intensitet av generelle helseplager 12 måneder etter fjerning av alle amalgamfyllinger. Dette viser en forskningsrapport fra Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer.

Resultatene fra studien støtter hypotesen om at generelle helseplager kan minske etter fjerning av amalgamfyllinger. Rapporten er publisert med åpen tilgang for alle i Journal of Oral Rehabilitation.

Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer har etter oppdrag fra Helsedirektoratet i oppgave å gjennomføre og evaluere et prosjekt med utprøvende behandling. Prosjektet inkluderer utskifting av amalgamfyllinger på pasienter som mistenker at deres helse påvirkes negativt av egne amalgamfyllinger. Bakgrunnen er at Helse- og omsorgsdepartementet ønsket å få gjennomført et behandlingsprosjekt for denne pasientgruppen.

Målet med den vitenskapelige delen av prosjektet er å evaluere endringer av generelle helseplager hos pasienter som fikk fjernet alle sine amalgamfyllinger. Prosjektet er designet som en prospektiv kohortstudie, det vil si en undersøkelse hvor en over lengre tid observerer en definert gruppe individer med bestemt karakteristikk.

Før amalgamutskiftingen startet ble alle pasienter undersøkt av både tannlege og fastlege etter gjeldende retningslinjer fra Helsedirektoratet. Det var på forhånd satt opp kriterier (inkludasjon og eksklusjon) som måtte være oppfylt. Tannbehandlingen ble utført av pasientens egen tannlege på hjemstedet.

Den primære målgruppen var pasienter med medisinsk uforklarte symptomer, som de selv tilskrev sine amalgamfyllinger (amalgam-kohort). Denne gruppen ble sammenlignet med 28 pasienter som også hadde medisinsk uforklarte symptomer, men uten

noen antatt tilknytning til sine amalgamfyllinger (MUPS-kohort). Primært utkommemål var egenrapporterte generelle helseplager (GHC-indeks) ved oppfølging 12 måneder etter sluttført amalgamfjerning. Totalt 32 pasienter gjennomførte amalgamutskiftingen og besvarte spørreskjema både før behandlingen og 12 måneder etter.

Resultatene fra studien viste at amalgam-kohorten hadde en reduksjon av GHC-indeks fra 43,3 i gjennomsnitt før utskifting av fyllingene, til 30,5 ett år etter utskiftingen. Reduksjonen på 12,8 var statistisk signifikant.

I MUPS-kohorten var reduksjonen av GHC-indeks 1,2 og ikke statistisk signifikant. Etter justering for alder, kjønn, utdanning og GHC-indeks før utskiftingen var den gjennomsnittlige justerte forskjellen -8,0 (95 % konfidensintervall fra -15,4 til -0,5).

I tillegg til egenrapporterte generelle helseplager ble helserelatert livskvalitet målt med det generelle spørreskjemaet SF-36, som er et av de mest brukte spørreskjemaene for livskvalitet i verden. SF-36 inneholder spørsmål om egenvurdert helse, tilfredshet og funksjon. Resultatene var i samsvar med resultatene fra analysen av generelle helseplager målt med GHC-indeks og viste en signifikant forbedring av helsen i amalgam-kohorten etter utskifting av alle amalgamfyllingene. I MUPS-kohorten var det ingen statistisk signifikant forandring.

Resultatene fra denne studien støtter hypotesen om at medisinsk uforklarte symptomer som pasientene selv tilskriver sine amalgamfyllinger minsker etter fjerning av amalgamfyllingene hos pasienter som oppfyller kriteriene som var brukt i denne studien.

REFERANSE

Björkman L, Musial F, Alræk T, Werner EL, Weidenhammer W, Hamre HJ. Removal of dental amalgam restorations in patients with health complaints attributed to amalgam: A prospective cohort study. J Oral Rehabil. 2020; 00: 1–13. <https://doi.org/10.1111/joor.13080>

TANNLEGENES
GJENSIDIGE
SYKEAVBRUDDSKASSE

www.sykeavbruddskassen.no

TGS – forsikringsselskap for medlemmer av Den Norske Tannlegeforening

